

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO
VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO ĮSTATYMO NR. VIII-729
14 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-3779**

2019 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2019 m. rugsėjo 18 d. sprendimą Nr. SV-S-1393 „Dėl įstatymo projekto išvadų“, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3779 (toliau – Įstatymo projektas) tikslui – užtikrinti pagalbą patiriant krizinį neštumą ir paliatyviosios pagalbos prieinamumą, tačiau siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui Įstatymo projektą tobulinti, atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymo projekte siūloma praplėsti valstybės arba savivaldybių turto panaudos galimybes, į panaudos subjektus įtraukiant viešąsias įstaigas, kurios pagal Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymą laikomos viešosios naudos nevyriausybinėmis organizacijomis, t. y. viešąsias įstaigas, kurių veikla teikia naudą ne tik jos dalyviams, bet ir visuomenei. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatyme viešoji įstaiga apibrėžta kaip pagal įstatymus įsteigtas pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – tenkinti viešuosius interesus vykdant švietimo, mokymo ir mokslinę, kultūrinę, sveikatos priežiūros, aplinkos apsaugos, sporto plėtojimo, socialinės ar teisinės pagalbos teikimo, taip pat kitokią visuomenei naudingą veiklą. Kadangi viešųjų įstaigų veiklos tikslai yra tenkinti viešuosius interesus ir teikti naudą visuomenei, atsižvelgus į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.34 straipsnio 2 dalį viešųjų juridinių asmenų dalyviai negali siekti naudos sau, dauguma viešųjų įstaigų, kurių dalyvės nėra valstybė arba savivaldybės, galėtų atitikti viešosios naudos nevyriausybinių organizacijos sąvoką. Iš to darytina išvada, kad pagal Įstatymo projektą valstybės ir savivaldybių turto panaudos subjektais galėtų būti ne tik tos viešosios įstaigos – viešosios naudos nevyriausybinių organizacijos, kurių pagrindinis veiklos tikslas yra teikti nemokamą paliatyviąją pagalbą arba teikti nemokamą kompleksinę pagalbą krizinį neštumą išgyvenančioms moterims ir jų artimiesiems, bet ir tos viešosios įstaigos – viešosios naudos nevyriausybinių organizacijos, kurių pagrindinis veiklos tikslas yra bent vienas Įstatymo projektu keičiamo įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytų veiklos tikslų, apimančių švietimo, sporto, kultūros, sveikatos ar socialinės apsaugos sritis.

Toks siūlymas prieštarautų Lietuvos Respublikos Seimo priimto ir 2019 m. spalio 1 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir

disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2398 (toliau – Pakeitimo įstatymas) tikslui – pereinamuoju laikotarpiu (iki bus įvertintos visiško panaudos atsisakymo galimybės ir laipsniškai pereita prie viešųjų paslaugų teikimo perdavimo nevyriausybinėms organizacijoms ir bendruomenėms) maksimaliai apriboti valstybės ir savivaldybių turto panaudos subjektų ir jų vykdomų veiklų apimtis, taip pat prieštarautų Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 291.3 papunkčio nuostatomis ir būtų neįgyvendinta Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2018 m. sausio 24 d. ataskaitoje Nr. VA-2018-P-60-8-1 „Valstybės nekilnojamojo turto valdymas“ pateikta rekomendacija – numatyti, kad, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, valstybės nekilnojamasis turtas neatlygintinai valdyti ir naudoti neperduodamas.

Pažymėtina, kad valstybės ir savivaldybių turto panaudos apribojimai palies ir viešąsias įstaigas, kurių dalyvės yra valstybė arba savivaldybės. Pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 2 punktą viešosios įstaigos, kurių dalyvės yra valstybė arba savivaldybė, gali būti panaudos subjektais tik tokiu atveju, jeigu tokios viešosios įstaigos pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą laikomos viešojo sektoriaus subjektais. Neviešojo sektoriaus subjektams – viešosioms įstaigoms, kurių dalyvės yra valstybė arba savivaldybė, Pakeitimo įstatymo 13 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytas pereinamasis 5 metų laikotarpis, skirtas po šio įstatymo įsigaliojimo pasibaigusioms panaudos sutartims pratęsti.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, ir siekiant, kad Įstatymo projektu pasiūlytos Įstatymo projekto tikslo įgyvendinimo priemonės atitiktų ir neseniai priimto Pakeitimo įstatymo tikslą, siūlytina atsisakyti pasiūlymo dėl valstybės ir savivaldybių turto panaudos visoms viešosioms įstaigoms – viešosios naudos nevyriausybinėms organizacijoms.

2. Įstatymo projektu keičiamo įstatymo 14 straipsnio 2 dalies 7 punkte siūloma nustatyti naują panaudos subjektų veiklos tikslą – teikti nemokamą paliatyviąją pagalbą. Aiškinamajame rašte nurodyta, kad siūloma nuostata sudarytų prielaidas pagerinti hospisų veiklos sąlygas ir padidinti nemokamai teikiamų paslaugų prieinamumą. Pagal Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 3 straipsnio 4 dalies 2 punktą slaugos ir palaikomojo gydymo (slaugos) paslaugas gali teikti tik asmens sveikatos priežiūros įstaigos, gavusios licenciją asmens sveikatos priežiūros veiklai. Pagal Stacionariųjų paliatyviosios pagalbos paslaugų suaugusiems ir vaikams teikimo ir apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. V-14 „Dėl Stacionariųjų paliatyviosios pagalbos paslaugų suaugusiems ir vaikams teikimo ir apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis reikalavimų aprašo ir Ambulatorinių paliatyviosios pagalbos paslaugų suaugusiems ir vaikams teikimo ir apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 5.2 papunktį hospisas yra asmens sveikatos priežiūros įstaiga, teikianti kompleksinę paliatyviąją pagalbą, apimančią stacionarines ir ambulatorines paliatyviosios pagalbos paslaugas. Asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, įstatymų nustatyta tvarka

sudariusioms sutartis su Valstybine ar teritorinėmis ligonių kasomis, stacionarinės ar ambulatorinės paliatyviosios pagalbos paslaugos Aprašo nustatyta tvarka apmokamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšomis, kaip ir valstybės ir savivaldybių asmens sveikatos priežiūros viešosioms įstaigoms.

Pažymėtina, kad hospisams, kaip ir kitoms asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, taikytinas Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo teisinis reguliavimas. 2019 m. rugsėjo 26 d. priimtame Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 3 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatyme atsisakyta valstybės arba savivaldybių turto panaudos valstybės ir savivaldybių įsteigtoms asmens sveikatos priežiūros viešosioms įstaigoms ir pereinama prie valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo patikėjimo sutarčių pagrindu, kurios sudarytų teisinę prielaidą įstaigų ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudas įtraukti į PSDF biudžeto lėšomis kompensuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo įkainį.

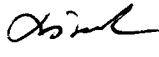
Pažymėtina, kad ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudų įtraukimas į PSDF biudžeto lėšomis kompensuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų įkainį, asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, teikiančioms to paties pobūdžio sveikatos priežiūros paslaugas ir sudariusioms sutartis su Valstybine ar teritorinėmis ligonių kasomis, neatsižvelgiant į jų teisinę formą ir dalyvius, sudarys vienodas PSDF biudžeto lėšomis finansuojamų paslaugų apmokėjimo sąlygas, kurios užtikrins sąžiningą konkurenciją tarp valstybės ir savivaldybių, taip pat kitų asmenų įsteigtų asmens sveikatos priežiūros įstaigų. Todėl valstybės ar savivaldybių turto perdavimas panaudos pagrindais asmens sveikatos priežiūros įstaigoms (įskaitant viešąsias įstaigas – hospisus), sudariusioms sutartis su Valstybine ar teritorinėmis ligonių kasomis, neturėtų būti taikomas, nes ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudų, kompensuojamų pagal nustatytą įkainį mokant už asmens sveikatos priežiūros paslaugas, panaudos subjektai nepatirtų. Manytina, kad hospisų teikiamos paliatyviosios pagalbos paslaugos, apmokamos PSDF biudžeto lėšomis, nelaikytinos nemokamomis paliatyviosios pagalbos paslaugomis, todėl Įstatymo projekto aiškinamajame rašte būtina atskleisti nemokamos paliatyviosios pagalbos turinį.

3. Kadangi palaikomojo gydymo (slaugos) paslaugas gali teikti tik asmens sveikatos priežiūros įstaigos, gavusios licenciją asmens sveikatos priežiūros veiklai, Įstatymo projektu keičiamo įstatymo 14 straipsnio 2 dalies 7 punktas asociacijoms, labdaros ir paramos fondams netaikytinas. Siekdami, kad būtų įgyvendintas Įstatymo projekto tikslas, siūlytume apsvarstyti galimybę Įstatymo projektu keičiamo įstatymo 14 straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktuose nenustatyti veiklos tikslų, o šio straipsnio 1 dalies 5 punkte aiškiai įvardyti konkrečius valstybės ir savivaldybių turto panaudos subjektus, kurie priskirtini aiškinamajame rašte nurodytai įstaigų grupei.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras

FM Teisės departamento
direktorius

L. Šiurkienė
2019-11-08

L. Šiurkienė
2019-11-08

V. Šapoka
2019-11-08